

Anul: 2009

Cod RAN: 151825.01

Perioade: Preistorie, Evul Mediu

Epoci: Preistorie, Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, Epoca bronzului, Epoca medievală timpurie, Evul Mediu

Tipuri sit: locuire, descoperire funerară, descoperire izolată

Categorii sit: Civil, Domestic, Neatribuit

Autori: Pavel Mirea, Liviu Nicolescu, Claudiu Olaru, Florinel Otomega, Ion Torcică

Instituții: Muzeul Județean Teleorman, Muzeul Județean Teleorman, Muzeul Județean Teleorman, Muzeul Județean Teleorman, Muzeul Județean Teleorman

Raport

Punctul de la „Vistireasa 2”, identificat în anul 2002, se află pe teritoriul com. Nanov, jud. Teleorman, pe malul stâng al pârâului Vistireasa, un afluent al râului Vedea. Inițial, aici au fost identificate în malul pârâului și în gropile de împrumut din zonă, fragmente ceramice din neolitic (Boian), din epoca bronzului (Tei) și din evul mediu timpuriu (Dridu).

În urma unor cercetări de suprafață, întreprinse la începutul lunii octombrie 2009, s-a constatat faptul că vechile gropi de împrumut au fost mult lărgite și au fost excavate altele noi. În urma acestei acțiuni distructive fost afectat un complex arheologic Boian-Giulești, fapt ce a determinat efectuarea unei cercetări arheologice preventive.

Scopul principal a fost acela de a salva complexul identificat și de a evalua situația arheologică existentă în acel punct. S-a procedat la o taluzare a profilului de E al gropii de împrumut, pe o lungime de 4 m, o lățime de maxim 1,50 m și o adâncime de cca. 1,60 m. Caseta rezultată, de formă relativ triunghiulară, a fost denumită convențional „C.1”.

Situația stratigrafică înregistrată a fost următoarea: nivel I (0 -0,20 m), sol cenușiu-gălbui, cu bioperturbați (nivel vegetal); nivel II (-0,20 -0,40 m), sol cenușiu-gălbui, mediu compactat, cu puține materiale arheologice; nivel III (-0,40 -0,50 m), sol negru, cu aspect mâlos, foarte compact, cvasisteril din punct de vedere arheologic (nivel de inundație); nivel IV (-0,50 -0,80 m), sol cenușiu-gălbui, puternic compactat, cu relativ puține resturi arheologice (neolitice); nivel V (-0,80 -1,25/1,45 m), sol cenușiu-gălbui, puternic compactat, bogat în resturi arheologice neolitice (umplutură groapă Boian); nivel VI, sol galben, nisipos, steril din punct de vedere arheologic.

În ceea ce privește complexul arheologic cercetat, s-a constatat că partea de V a fost distrusă în urma excavărilor ocazionale. Axa N - S a gropii, așa cum a reieșit din profilul taluzat, a avut o lungime de cca. 3 m. În partea de S a acesteia a fost evidențiată o alveolă cu o lungime de cca. 1,50 m și o adâncime de max. -1,45 m față de nivelul actual de călcare. O altă alveolă a existat în partea de NV a gropii, cu o lungime de cca. 1,60 m și o adâncime de max. -1,20 m față de nivelul actual de călcare.

Dintre materialele arheologice descoperite menționăm: fragmente ceramice, unelte de silex, fragmente de chirpici ars și plăcuțe de vatră.

Se remarcă un grad mare de fragmentare al ceramicii. Chiar dacă au existat fragmente de vase ce au putut fi parțial întregite, nu au putut fi reconstituite profile complete. Ca forme au fost identificate: cupe, pahare, castroane (semisferice, crenate și cu umăr), vase tronconice de mari dimensiuni, vase cu pereți arcuiți și buza rotunjită. Pasta din care au fost modelate, cu nuanțe de cărămiziu, cărămiziu-gălbui, cărămiziu-cenușiu, cenușiu și negru-cenușiu, este preponderent grosieră și conține ca degresanți pleava și nisipul. Există și o categorie ceramică fină, de culoare cenușie, cărămiziu-gălbuie sau cărămizie, ce conține

doar nisip folosit ca degresant.

În ceea ce privește decorul sunt documentate excizia, canelura, barbotina și aplicațiile plastice. Decorul excizat este alcătuit din meandre, benzi, triunghiuri excizate și suprafețe excizate încrustate, de regulă, cu pastă albă, ce alternează cu suprafețe cruțate. Specific este și decorul compus din triunghiuri („dinți de lup”), dispuse succesiv de-a lungul buzei, sau cel supranumit „tablă de șah”. Se remarcă o modalitate de realizare a decorului excizat și anume „crestarea” de-o parte și de alta a benzilor cruțate, aspect ce amintește de decorul ceramicii excizate de tip Vădastra. Decorul canelat, întâlnit mai ales la pahare și cupe, este asociat uneori cu alveole pe buză sau pe diametrul maxim. Canelurile sunt dispuse în linii paralele, orizontale, de regulă pe partea superioară a vasului și mai rar din linii oblice asociate cu spirale, dispuse pe corpul vasului. Decorul barbotinat este asociat sau nu cu șiruri de alveole dispuse sub buza vasului, iar decorul plastic este reprezentat de brăurile alveolate sau proeminente de formă neregulată.

Uneltele de piatră sunt reprezentate aproape în exclusivitate de piese de silex (lame, segmente de lamă, lame de seceră, răzuitoare). Din galeți de râu au fost confecționate două unelte folosite, cel mai probabil, ca frecătoare sau lustruitoare.

În urma cercetării arheologice preventive și a analizării materialului arheologic descoperit se pot trage următoarele concluzii:

Materialul arheologic descoperit în nivelul IV, dar mai ales în nivelul V, databil în totalitatea lui în neolitic, indică în mod clar o puternică locuire în epocă.

Este dificil de precizat dacă groapa Boian-Giulești cercetată aparține sau nu unui bordei. Inventarul descoperit nu sugerează acest aspect ci mai degrabă un caracter menajer al acestui complex arheologic, eventual o depunere ulterioară, după ce nu a mai fost folosit în scopul inițial.

Locuirea neolitică Boian-Giulești de la Nanov „Vistireasa 2”, vine să completeze imaginea locuirilor din această epocă din zona mijlocie a bazinelor râurilor Vedea și Teleorman, alături de descoperirile de la Alexandria „Podul Nou” și Lăceni „Cioroica”

Considerăm că întreaga zonă de la Vistireasa ar trebui protejată, prin interzicerea excavării gropilor de împrumut și eventual prin demararea procedurilor de clasare pentru siturile arheologice identificate. [Pavel Mirea]

Informații suplimentare online

[Raportul 4460 din cronică.cimec.ro](http://raportul4460.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.mapserver.cimec.ro)
